

Ko so hrastli šumeli

ZGODOVINSKI ROMAN

Po motnem, brezmejnem njegovem prostoru, ki se še ni upokojil po nočnem viharju, se je valilo visoko valovje.

V ustju reke je Ščekin ukazal razpeti jadro in njegov uskuj je prvi poletel v morje in zarezal po valovih. Za njim so kakor strele z loka poleteli na belih krilih ostali čolni.

Prejšnji red vožnje se je zrušil in množica jader se je posamezno belila za glavnim uskujem.

Ščekin ga je krmaril k otokom, ki so se kakor zelena veriga vlekli vzdolž morju od juga na polnoč.

Djakon je sedel vtrčiščena in Tjurje, ki ju ni zapustil, in mrko gledal v spenjeno vodo; zdaj pa zdaj je pomočil vanjo bolečo, v okrvavljeno krpo zavito roko. Tjurja je zaspan in pobit molčal. Ščenek se je z otroško radovednostjo oziral na vse strani in spremljal valove z očmi: on je bil šele prvič na takem kraju.

"Oh, mati miljena!" je govoril in se pri vsakem vzletu na posebno visok val zmedeno nasmihal, "kakor kaka gugalnica!"

Djakon je bil docela kopinski človek in zibanje je učinkovalo nanj zopno. Na uskuju se je zdaj tega zdaj onega novina začela prijemati morská bolezen; Djakon je poškilil na enega, potem na drugega in se tudi sam urno nagnil čez stranico.

K njemu je prišel Klim. "Kaj, posvečeni oče, ali si preveč blagoslovljenega kruha pojedel?" je porogljivo vprašal. "Poberi se, satan, od mene!" se je odzval ta, ne da bi se ozrl. "Osrči se!" je rekel Klim, "pojdi, ataman te kliče!"

Djakon je zajel z roko vode, si pomočil teme, zastokal, a komaj je vstal, je val nakrenil ladjo. Djakon je razprostrl roke, da bi se oprijel za kar si bodi, in z vso svojo težo padel na Klima in ga stlačil pod seboj. Ta se je precej pobil na zaglavju ob stransko klop.

Po uskuku je bruhnil smeh. "Ne godrnjaj, sin!" je zagodel Djakon, ležeč na psujočem ga Klimu, "potrpi, kajti vse je od Gospoda!"

Vstala sta in Djakon je, gu-

Razpis službe

Razpisuje se služba oskrbnika v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave., Euclid, O. Biti mora vešč delovanja v tej službi. Pošljite ponudbe na tajnika Doma najkasneje do 20. januarja, 1940. Upoštevana bodo le pismene ponudbe.

Za direktorij Slovenskega društvenega doma:

Frank Levar, tajnik.
19615 Kewanee Ave.
Cleveland, O.

CHRISTMAS SEALS

Help to Protect Your Home from Tuberculosis

gaje se kakor pijanec, s trdom prišel do krmnega dela uskuja, kjer je poleg krmarja ležal na preprogi Ščekin.

"Kaj je, otec Djakon?" ga je vprašal ataman in se nasmihal. "Ti je prvič dano videti morje?"

"In poslednjič..." je ta mrko odgovoril in pogledal, da bi mu bilo manj slabo, v nebo.

"Hotel sem se s tabo in s Klimom pogovoriti," je začel Ščekin, "sedita sem bliže!"

In je pokazal na mesto poleg sebe.

Djakon in Klim sta prisledla. "Vesta kaj, prijatelja," je nadaljeval Ščekin s tišjim glasom, "odločil sem se, da jo, namesto da bi plul na Vjatko, mahnem nekoliko bliže..."

"In to je, kam?" je vprašal radovedni Klim.

Djakon je molče uprl svoje izbuljene oči v Ščekina.

"Na Nemce udarim! Jurjev najbrž ni ubožnejši od Vjatke?"

"Jurjev?" je debelo zategnil Djakon, "pa je ta oreh za naše zobe?"

"Nepričakovano udarimo nanj — naš bo! je odgovoril Ščekin in stresel z lasmi. "Ako ga ne vzamemo, gremo naprej. Dobro, kajne, Gusinjuška?" je pristavil in udaril Klima po rami.

"Jaz sem kakor ti... S teboj, Vasilij Petrovič, grem povsod!" je urno odgovoril ta.

"A ti, sveti otec? Slišal sem, da pravijo, kjer je bolj vratolomna stvar, tebe pokliče!"

"Meni je vse prav!" je osorno rekel Djakon in spet obrnil pogled v nebo. "Nemce obiskati, to je zares pripravneje..."

"Torej vesta kaj, prijatelja," je začel Ščekin, oživevši, "na ober pristanem na samotnem otoku in tam se pogovorim z vsemi, vidva pa, ako jih bo kaj, ki bodo neso glasni, pomagajta meni in jih — pregovarjajta!"

Djakon je prikimal in kakor leteč netopir motovilil spet na svoje mesto.

Kakor je Ščekin rekel, tako je tudi napravil: okoli desetih zjutraj je vseh pol sto uskujev pristalo na zavetni strani k poslednjemu izmed otokov in se razvrstilo vzdolž peščenega brega.

Na zapuščenem otoku je zakipelo življenje, razlegnili so se glasovi in smeh, zapele so sekire, ki so sekale drva. Na dobrih desetih krajih so se nad gozdom, ki je pokrival ves otok, dvignile višnje dima od ognjev.

Komaj so kuharji poobesili na trinožnike ogromne bakrene kotle in zasuli vanje potrebni živež, so se z jase, na kateri je taboril Ščekin, začuli debelo doneči glasovi, kakor od udarjanja ob zvon: Klim-Gusinja je s palico nabijal na enega izmed kotlov, kar se je delalo samo v posebno važnih primerih, da se zberejo na občni posvet vsi udeležniki pohoda.

Uskujniki so popustili delo in kakor šumeč roj čebel napolnili jaso.

Ščeki je stopil na živo skalo, ki je molela iz zemlje, in pomahal s šapko. Četa je utihnila.

"So vsi zbrani?" je vprašal ogledovaje množico.

"Vsi, vsi..." so se odzvali od raznih strani.

"Bratci..." je zopet začel govoriti Ščekin in njegov mogočni, silni glas je bil slišni vsem do zadnjega. "V Pskovu smo sklenili z vami, da gremo na Vjatsko zemljo, a sedaj sem se drugače odločil..."

Med uskujniki je zavrelo. "Kaj si se odločil?" so se čuli glasovi. "Na Vjatko si nas

zval, torej nas na Vjatko vedi!"

"Na Vjatki je dobro," je nadaljeval Ščekin, ko je bil počakal minuto; "a v drugem kraju bo še bolje kot tam! Dolgo sem si že brusil zobe zanj, a pokazati jih ni bilo mogoče: Pskov je imel mir z njim. Na Jurjev vas zovem, prijatelji! Ni nam treba daleč hoditi. Pskov čakajo neprilike od Nemcev. Kaj nam pomaga, če se vrnemo čez leto s srebrom, a najdemo namesto domov in Pskova sama pogorišča! Vjatka nam ne odide! Splačajmo najprej Jurjev za naše pobite, poženi mo se za Pskov in za Presveto Trojico!"

Ognjevit poziv Ščekina je imel uspeh. Množica je skoraj kakor en mož odgovorila s kriki soglasja in zadovoljstva: ne samo Ščekin, temveč vsa Pskovska zemlja je čakal priložnosti, da obračuna z ošabnimi sosedi.

Naslo se je vsega skupaj nekaj usajavecev, a še te so hitro užugali in ugnali z obdolžitvami in roganjem; Djakon in Gusinja sta pri tem zaupanje atamana popolnoma opravičila. Zadovoljen z uspehom je Ščekin sklenil prebiti dan na otoku, da se ljudje, utrjeni od nočne vzbune, odpočijejo, drugi dan opoldne pa pluti, ako bo ugoden veter, k reki Embach, ob kateri stoji Jurjev: do tega je bilo še kakih osem ur vožnje. Ščekin je računl, da se bo okoli polnoči izkrcal pod mestom, a z zoro udaril nanj od več strani.

Takih, ki so že bili v Jurjevu in ga dobro poznali, jih je bilo dvanajst; Ščekin je razdelil vso četo na pet oddelkov, od katerih so bili štirje določeni za napad, peti pa za obrambo ladij; enemu prvih oddelkov je postavil za načelnika Djakona, obrambo uskujev pa, za katero je bilo treba posebne bistrovidnosti in pozornosti, je izročil opreznemu Klimu.

Na obeh straneh otoka so bile po rtičih razpostavljene straže, dasi jader niti z nemške niti z ruske strani ni bilo videti. Za ponoči je bilo ukazano zakuriti ognje prav v goščavi gozda, tako da bi se noben ogenj z nobene strani morja ne mogel videti. O kaki pijači ni bilo niti omembe. Ko je sonce zašlo, je že ves tabor na otoku spal kakor ubit.

Dvanajsto poglavje

Jutranja zarja je prinesla tišino in gladino. Morje se je kakor prostrano modriševo polje razprostiralo brez jamic, brez mej in brez zadrževanja.

Na nebu ni bilo opaziti niti oblaka. Vročina se je začela skoraj že z vzhodom sonca. Uskujniki so se nekateri kopali v prozorni vodi, nekateri pa se lenili in valjali v dehteči travi in cvetju pod drevjem, le Klim, vzrasel na vodi, je kakor sloka lazil okoli čolnov, ogledoval na vzhod in otrsela z glavo, kakor bi se muh branil.

"Gusinja nebo duha, bratci, kakor se kaže!" je pripomnil eden uskujnikov, ki je ležal na pesku prav pri vodi. "Kaj je, Klim?" je odgovoril le-tega, "kakor je videti, nam bo treba zdaj

veslati."

"Veslati?" je vprašal Klim, "ne, gledam, kako bi kakor ptice k Nemcem ne privihrali!"

"No, iz česa sklepaš to?"

"Ne čutiš, kako se nekam pari? In glej, kako je postalo nebo na vzhodu temnorjavo: od tam je nečesa pričakovati!"

"Ako pride nevihta od tam, si manj roke ožulimo, ona nam bo sopotnica!"

Klim ni odgovoril in se odpravil k Ščekinu, ki je zamišljen sedel na hrbcu pod gosto košato lipao.

"Uskuje je treba prepeljati k drugemu bregu!" je rekel, ko je prišel k njemu.

Ščekin se je zdrznil. "Zakaj? Ali se k viharju napravljva?" je vprašal hitro in obračal obraz proti vzhodu, toda skozi zelene, prav do tal viseče veje nebo od te strani ni bilo vidno.

"Kaže tako! In pozneje odpluti bi bilo tudi bolje," je pristavil Klim, "ne bo treba vsaj ljudje z veslanjem mučiti — ko bi viti se bo moral 30 dni."

mignil, nas ponese do Embacha."

"Dobro... velja!" je odvrnil Ščekin, "prepeljaj uskuje..."

Klim je hitel izpolnjevati povelje, Ščekin pa je ostal na prejšnjem mestu in zopet so ga objele svetle misli s svojo sladko opojnostjo.

Predočevalo se mu je, da so Jurjev že zravnali z zemljo in da plovejo nazaj v uskujih, zvrhoma napolnjenih s srebrom, suknom in z vsakovrstnim plenom. A v Kremlju zvonijo njim v čast z vsemi zvonovi, na bregu pa ga sprejemajo Grunja, posadnik in vse mesto.

"Velika je tvoja usluga Pskovu in Presveti Trojici," govori Tenšin, "tu imaš nagrado, na — mojo hčer!..." Nato prime Grunjo za roko ter jo, oči povešujočo in zardelo kakor češnje na snegu, pripelje k njemu...

(Dalje prihodnjije)

—Bukovica. — 31 letni Emili Klaučič je padel s senika in se težko ranil po prsih. Zdraviti se bo moral 30 dni.

Praktična božična darila

za žene, može in otroke, dobite v veliki izbiri v naši modni trgovini. Pridite in oglejte si našo izborno zalogo spodnje in vrhnje obleke ter raznih drugih potrebščin.

Prejeli smo lepe toplomerske koledarje, katere dobite sedaj pri nas.

Želimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto!

ROZANCE DEPARTMENT STORE
406 E. 156th St. in Waterloo Rd.

Zahvala in voščilo

Vsem slovenskim in hrvatskim odjemalcem se tem potom zahvaljujemo za naročila v tekočem letu. Priporočamo se tudi za v bodoče in želimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

WOLFF HEATING CO.

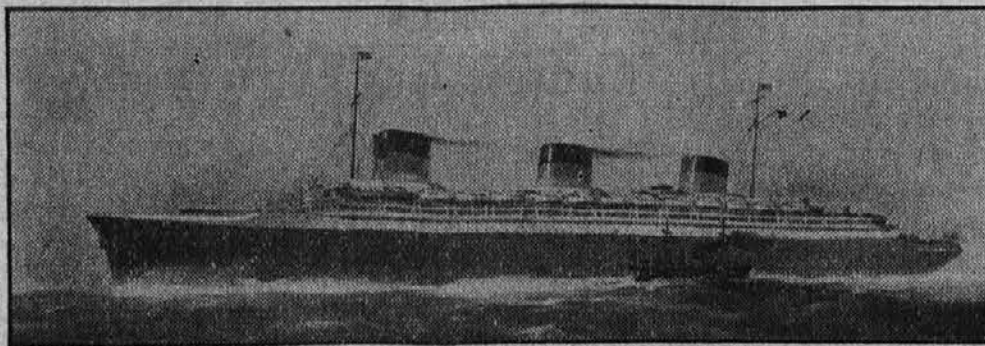
715 E. 103rd St. GLenville 9218
STEFAN ROBASH, zastopnik

Božična darila

Če hočete razveseliti svojce, sinovi očete, hčere matere in obratno, pridite v našo trgovino kupiti božično darilo.

Najfinejše perilo za moške, ženske in otroke. Gorke odeje, narejene otroške in ženske obleke, zastori in zavesave — po najnižjih cenah.

ANTON GUBANC
16725 Waterloo Rd.

AUGUST KOLLANDER

želi svojim številnim prijateljem in vsem rojakom v Clevelandu in okolici kakor tudi onim v Akronu, Barbertonu, Girardu in Lorainu

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE ter SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO 1940

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

Za božič DAJTE PRAKTIČNA DARILA

Božič pride samo enkrat na leto. Toda spomin nanj ostane v naših mislih še dolgo potem. Zato je priporočljivo spomniti se vaših dragih z darili. Mi imamo veliko izbero daril v pohištvu, katere boste dali s ponosom vašim dragim. Ali smemo svetovati:

UDOBEN STOL, SVETILKA ZA BRANJE, BLAZINA, PEPELNIK, RCA ALI DETROLA RADIO, ŠIVALNI KABINET, MIZA, OGLEDALO, SKRINJA IZ CEDROVINE, KAVNA MIZICA ALI COCKTAIL MIZICA.

—ali—
če imate rajši večja darila
WESTINGHOUSE LEDENICA, MAYTAG PRALNIK, ROYAL ELEKTRIČNI ČISTILEC, LIKALNI STROJ ALI KUHINJSKA PEČ.

Da boste ostali v spominu, dajte darilo, ki bo upoštevano —**DAJTE POHIŠTVO**—

A. GRDINA IN SINOVI
6019 St. Clair Ave. 15301 Waterloo Rd.
ODPRTO ZVEČER RAZEN OB SREDAH
(Člani Cleveland Furniture Association)

SAMO PAR DNI JE ŠE ZA NAKUP BOŽIČNIH DARIL

Morris Mandel vam nudi naslednje posebnosti v božičnih darilih za moške, ženske in otroke.

KRASNE ŽENSKÉ HIŠNE SUKNJE
v božičnih zavojčkih\$1.19

MOSKE LEPE PRAZNIČNE SRAJCE
v božičnih zavojčkih\$1.00 in več

MOSKE KRASNE OVRATNICE
v božičnih zavojčkih29c, 2 za 50c

Velika izbira hišnih sliparjev za vsakega po posebnih cenah.

Imamo še mnogo drugih božičnih daril, ki niso tukaj omenjene.

Pridite in dobite svoj koledar.

MORRIS MANDEL
15502 Waterloo Rd.

RAZNOVRSTNA BOŽIČNA DARILA

lahko dobite za vse vaše drage v družini pri

Kogovsek & Znidar Prayer Book Shop
15606 Holmes Ave.

Raznovrstne molitvenike, slovenske in angleške ter raznovrstne druge predmete, male ali velike, si lahko izberete ter razveselite svoje drage z lepim darilom za Božič.